

PATVIRTINTA
Mokestinių ginčų komisijos prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Pirmininko
2016 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. 1-2

MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
(90.900.2046)
2016–2018-ŪJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI

MISIJA

1. Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės misija – mokesčių mokėtojų teisių įgyvendinimas.

VEIKLOS PRIORITETAI

2. Išnagrinėti mokesčių mokėtojų skundus ir priimti teisėtus bei pagrįstus sprendimus teisės aktų nustatytais terminais.

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

3. Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodymus dėl Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo (2015 m. spalio 5 d. protokolas Nr.53) ir atsižvelgiant į tai, kad 2015 metais Komisijos bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis–0,67 buvo žymiai didesnis už Vyriausybės nustatytą siekiamą šio vertinimo kriterijaus medianinę reikšmę 2014–2016 metams (ne didesnis kaip 0.3 darbuotojo), 2016 metais numatoma iš dalies pakeisti Komisijos organizacinę struktūrą ir darbo organizavimą, o kai kuriems darbuotojams pavestų funkcijų atlikimui sudaryti sutartis su atitinkamas paslaugas teikiančiomis įmonėmis ir tokiu būdu užtikrinti, kad per 2016–2018 metus bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis pasiektų Vyriausybės nustatytą šio vertinimo kriterijaus medianinę reikšmę.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

4. Komisijos veiklos strateginis tikslas – mokesčių mokėtojų teisių įgyvendinimas ir teismų darbo krūvio sumažinimas. Šiam tikslui įgyvendinti vykdoma tęstinė programa – Mokestinių ginčų nagrinėjimas, kurios tikslas sudaryti sąlygas laiku ir objektyviai išnagrinėti mokesčių mokėtojų skundus bei priimti teisėtus ir pagrįstus sprendimus ir tokiu būdu siekti mokesčių mokėtojų teisių įgyvendinimo. Šios programos įvykdymui reikalingi asignavimai Komisijos darbuotojų darbo užmokesčiui, jų kvalifikacijos kėlimui, įskaitant informacijos apie Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktus bei teismų praktiką rinkimą, jos analizavimą bei taikymą nagrinėjant mokestinius ginčus, Komisijos veiklai reikalingų prekių ir paslaugų įsigijimui.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

5. Komisijoje yra 5 Komisijos nariai – valstybės pareigūnai. Šiuo metu Komisijos darbuotojų sąrašas yra 20 pareigybių.

6. Bendras pareigybių skaičius ir išlaidos darbo užmokesčiui :

	2015 (patvirtintas)	2016-ieji	2017-ieji	2018-ieji
Pareigybių skaičius. vnt.	21	20	20	20
Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. eurų	261,2	274,0	274,0	274,0

VALDYMO IŠLAIDOS

7. Komisijos programos finansavimas 2016–2018 m. pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. 2016 – 2018-ųjų metų programos asignavimai ir valdymo išlaidos

(tūkst.eurų)

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Numatomi 2016-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2017-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2018-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1.	Mokestinių ginčų nagrinėjimas	404,0	394,0	274,0	10,0	404,0	394,0	274,0	10,0	404,0	394,0	274,0	10,0
	iš jų valdymo išlaidos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Valdymo išlaidų dalis, procentais												

II. STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

8. Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1396 „Dėl Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“. Komisijai pavesta nagrinėti mokestinius ginčus tarp mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratorių. Vykdydama šią funkciją Komisija atlieka ikiteisminę mokesčių administratorių veiksmų teisėtumo kontrolę ir tokiu būdu siekia užtikrinti mokesčių mokėtojų teisių įgyvendinimą.

9. Komisijos tikslas, nustatytas Mokesčių administravimo įstatyme, - objektyviai išnagrinėti mokesčio mokėtojų skundus ir priimti teisėtus bei pagrįstus sprendimus. Tokiu būdu Komisija,

veikdama kaip kvazi-teisminė institucija, vykdo administraciniams teismams būdingą funkciją. Mokesčių administravimo įstatyme ir Vyriausybės nutarimu patvirtintuose Komisijos nuostatuose nustatyta Komisijos narių skyrimo bei atleidimo tvarka, reglamentuotos mokestinių ginčų nagrinėjimo ir Komisijos sprendimų priėmimo procedūros. Visa tai sudaro galimybės išvengti politinių veiksnių įtakos, susijusios su Komisijos veiklos nepriklausomumu ir priimtų sprendimų objektyvumu ir nešališkumu. Tačiau politiniai sprendimai, susiję su mokesčius reglamentuojančių teisės aktų priėmimu, jų stabilumu, juose išdėstytų nuostatų aiškumu, įstatymų įgyvendinimo organizavimu ir kai kurie kiti politiniai veiksniai turi įtakos mokestinių ginčų atsiradimui bei jų turiniui, o tai sąlygoja Komisijos darbo apimtį bei pobūdį.

10. Komisijos veiklą įtakoja ir ekonominiai veiksniai, nes šalies, ūkio subjektų bei gyventojų ekonominės bei materialinės būklės pasikeitimai, besiplečiantys ekonominiai ryšiai su užsienio šalių subjektais taip pat sąlygoja mokestinių ginčų pobūdžio pasikeitimus, o tai kelia papildomus reikalavimus Komisijos darbuotojų kvalifikacijai. Be to, dėl ekonominių sunkumų sumažinus Komisijai skiriamų lėšų apimtį, mažėjo galimybės organizuoti Komisijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo priemones, sunkiau sukompaktuoti Komisijos personalą reikiamą kvalifikaciją turinčiais darbuotojais.

11. Mokestiniams ginčams ir Komisijos veiklai turi įtakos taip pat ir socialiniai veiksniai, susiję su tuo, kaip mokesčių mokėtojai ir visuomenė suvokia ir vertina mokesčius bei mokestinių prievolių vykdymą.

12. Minėtieji ir kai kurie kiti veiksniai, taip pat mokesčių administratorių darbo organizavimas ir kokybė sąlygoja nuolat besikeičiantį Komisijos nagrinėjamų mokestinių ginčų kiekį bei pobūdį. Daugiausia skundų – 678 buvo gauta 2004 metais. Vienkart pažymėtina, kad minėtais metais beveik pusė visų skundų buvo dėl gyventojų pajamų, gautų į užsienio bankuose esančias asmenines sąskaitas, apmokestinimo. Panaši padėtis išliko ir 2005 metais. Komisija šiose bylose beveik visais atvejais tvirtino centrinio mokesčių administratoriaus sprendimus, šios bylos buvo nesudėtingos. Todėl, lyginant gautų ir išnagrinėtų skundų skaičių per atskirus laikotarpius reikia atsižvelgti į minėtas ir kai kurias kitas aplinkybes.

13. Iki 2004 metų Komisija buvo privalomoji mokestinių ginčų nagrinėjimo dalyvė, tai yra mokesčių mokėtojas galėjo kreiptis į teismą tik po to, kai jo skundą išnagrinės ir priims sprendimus centrinis mokesčių administratorius ir Komisija. Nuo 2004-05-01 pakeitus Mokesčių administravimo įstatymą, mokesčių mokėtojui suteikta teisė pasirinkti, ar centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą skusti teismui, ar Komisijai. Daugiausia dėl šios priežasties Komisijoje gaunamų skundų skaičiaus pradėjo mažėti ir nuo 535 skundų, gautų 2005 metais, sumažėjo iki 285 skundų, gautų 2007 metais. Per 2011–2014 metus gautų skundų skaičius keitėsi nežymiai (240-270 skundų per metus), o 2015 metais gauta 312 skundų. Be to, Komisijos nagrinėjami ginčai vis dažniau būna gana sudėtingi, didelės ginčijamų mokesčių sumos (2011 m. išnagrinėtos bylos dėl

67,5 mln. Lt, 2012 m. – dėl 352,5 mln. Lt, 2013 m. – dėl 300,8 mln. Lt, 2014 m. – dėl 110,1 mln. Lt).

14. Pagrindinis Komisijos veiklos rezultatų vertinimo kriterijus – mokestinių ginčų bylose administracinių teismų priimti įsiteisėję sprendimai ir nutartys, kuriais palikti nepakeisti Komisijos sprendimai. Šis kriterijus parodo, kokia dalis Komisijos sprendimų, kurie teisės aktų nustatyta tvarka buvo šalių apskūsti, įsiteisėjusiais Vilniaus apygardos administracinio teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimais bei nutartimis nepakeisti. Šis rodiklis per 2012 – 2014 metus padidėjo nuo 73 procentų iki 77 procentų.

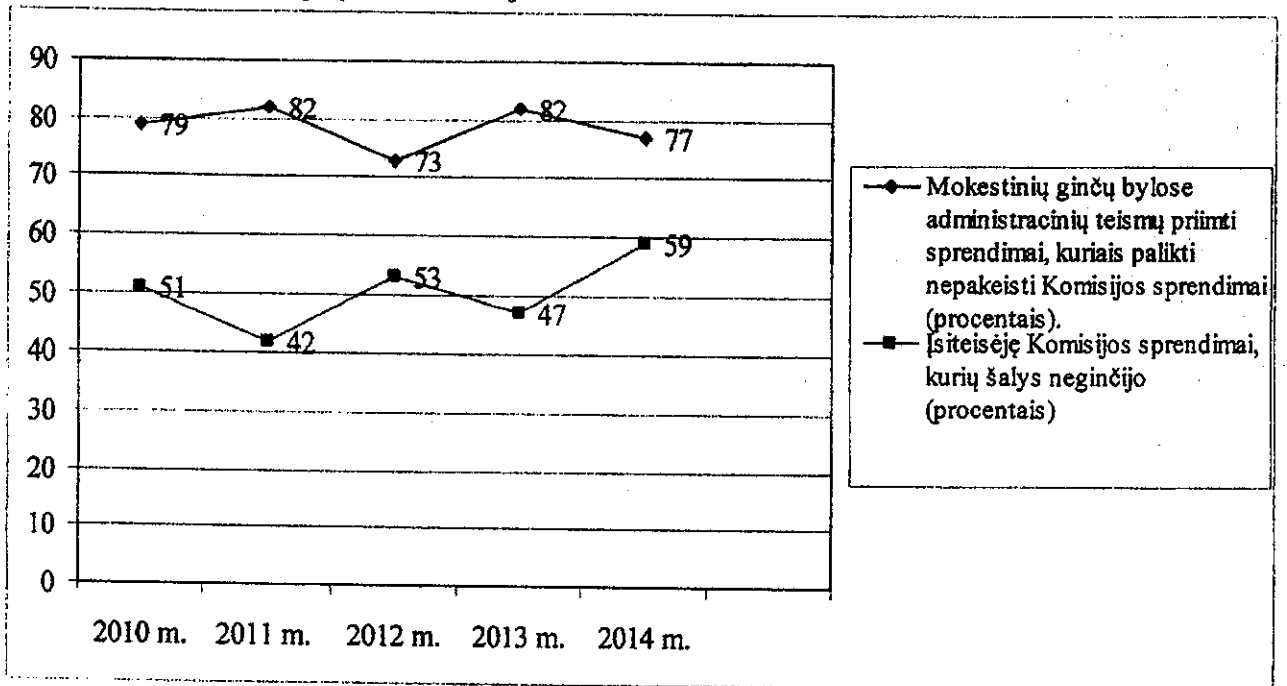
STRATEGINIS TIKSLAS (KODAS – 01)

15. Komisijos strateginis tikslas – mokesčių mokėtojų teisių įgyvendinimas ir teismų darbo krūvio sumažinimas.

16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 – 2016 metų programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr.XII-51, nutarta siekti, kad teisėsaugos institucijos efektyviai dirbtų saugodamos mūsų piliečių teises ir laisves. Šio Vyriausybės strateginio tikslo įgyvendinimui ir skirta mokestinių ginčų nagrinėjimo programa, kuri sudaro galimybę greičiau ir paprasčiau išspręsti mokestinį ginčą nesikreipiant į teismą ir tokiu būdu padeda saugoti piliečių teises mokesčių srityje.

17. Strateginio tikslo įgyvendinimas apibūdinamas efekto vertinimo kriterijumi, kuris parodo kokia dalis Komisijos sprendimų įsiteisėjo, nes šalys jų neginčijo (ir dėl to šių mokestinių ginčų nereikėjo nagrinėti teisme). Tačiau vertinant šio rodiklio dinamiką vienkart būtina atsižvelgti į tai, kokia dalis apskūstų Komisijos sprendimų administracinių teismų nutartimis buvo palikti galioti, tai yra nepanaikinti ir nepakeisti. Šių kriterijų tarpusavio ryšys parodytas 1 grafike.

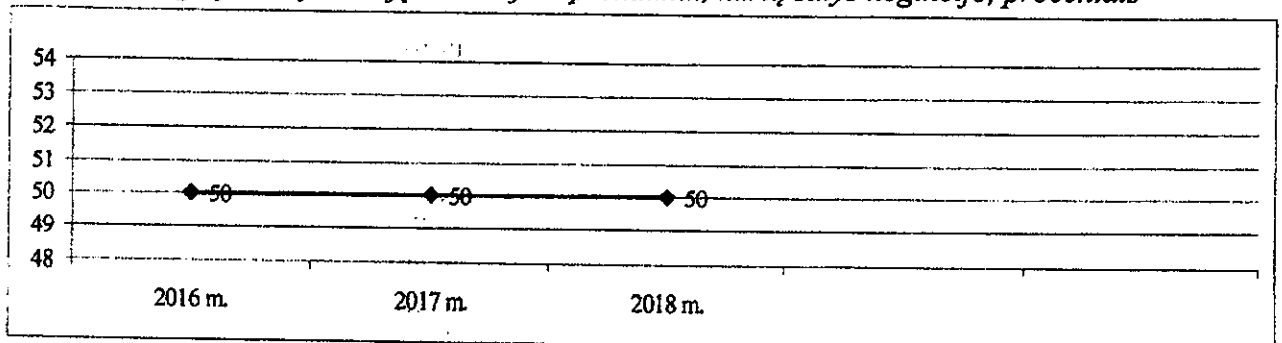
1 grafikas. Komisijos veiklos 2010–2014 metais rodikliai

18. Per laikotarpį nuo 2010 metų iki 2014 metų įsiteisėjusių Komisijos sprendimų dalis, kurių šalys neginčijo, sudarė nuo 42 procentų iki 59 procentų visų Komisijos sprendimų. Tokiu būdu mokesčių mokėtojai bei mokesčių administratoriai naudojami savo teise apskųsti Komisijos sprendimus administraciniam teismui. Į tai atsižvelgiama ir planuojant šį Komisijos veiklos efekto kriterijų būsimajam laikotarpiui.

19. Strateginiam tikslui įvertinti numatytas efekto kriterijus – įsiteisėję Komisijos sprendimai, kurių šalys neginčijo, procentais. (kriterijaus kodas – E-01-01). Šio kriterijaus planuojamos reikšmės pateiktos 2 grafike ir jis aprašytas 1 priede.

2 grafikas. Įsiteisėję Komisijos sprendimai, kurių šalys neginčijo, procentais

STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS

PROGRAMA – MOKESTINIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMAS (KODAS – 01.01)

Bendroji informacija apie programą

20. Strateginiam tikslui pasiekti Komisija vykdyt programą „Mokestinių ginčų nagrinėjimas“, kuri yra tęstinė.
21. Mokestinių ginčų nagrinėjimo programa įgyvendina nuostatą – skatinti alternatyvių (neteisminių) ginčų sprendimo būdų sistemą, siekiant greitesnio ir patogesnio ginčų sprendimo, taip pat sumažinti teismams tenkantį krūvį.
22. Šios programos įgyvendinimas sudaro galimybę išspręsti mokestinį ginčą nesikreipiant į teismą. Toks sprendimo būdas mokesčių mokėtojui yra paprastesnis, greitesnis ir pigesnis.
23. Programos vykdytoja – Mokestinių ginčų komisija.
24. Pareigybių skaičius programai įgyvendinti: 20.
25. Programos koordinatorius – Komisijos pirmininkė Edita Veršlienė (tel. (8 5) 2684001, el. paštas e.verseliene@mgk.lt).
26. Asignavimai, numatyti programos „Mokestinių ginčų nagrinėjimas“ tikslams, uždaviniams ir priemonėms finansuoti 2016–2018 metais, pateikti 2 lentelėje.
27. Vertinimo kriterijai, numatyti programos „Mokestinių ginčų nagrinėjimas“ tikslų ir uždavinių pasiekimui įvertinti, pateikti 3 lentelėje.

3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2015-ųjų metų	2016-ųjų metų	2017-ųjų metų	2018-ųjų metų
	1 tikslas – Sudaryti sąlygas laiku ir objektyviai išnagrinėti mokesčių mokėtojų skundus ir priimti teisėtus ir pagrįstus sprendimus.				
R-01-01-01-01	Mokestinių ginčų bylose administracinių teismų priimti sprendimai, kuriais palikti nepakeisti Komisijos sprendimai (procentais)	75	75	75	75
	1 tikslo 1 uždavinio pavadinimas – Užtikrinti objektyvų mokesčių mokėtojų skundų išnagrinėjimą per Komisijos veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatytus terminus.				
P-01-01-01-01-01	Išnagrinėtų skundų ir prašymų skaičius	260	280	280	280

SUVESTINĖ INFORMACIJA

4 lentelė. 2016-ųjų metų pareigybių skaičius pagal institucijas / įstaigas ir pareigybių grupes

Eil. Nr.	Institucijos / įstaigos pavadinimas	Pareigybių skaičius								Išlaidų darbo užmokesčiui, tūkst. eurų
		institucijos / įstaigos vadovai ir pavaduotojai		kitų padalinių vadovai ir pavaduotojai		pareigūnai, neturintys pavaldžių asmenų, ir kiti		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			
1.	Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	1		2	1	17	6	20	7	274,0
Iš viso pareigybių		1		2	1	17	6	20	7	20
Iš viso išlaidų darbo užmokesčiui eurų		22,0		25,0	16,0	227,0	105,0	274,0	121,0	274,0

